

Novel·la Carlos Zanón

Excel·lent llibre tralfamadorià

Pels tralfamadorians, quan un llegeix un llibre ha de llegir totes les pàgines alhora. Res de fer-ho una després de l'altra. No hi ha, als seus llibres, ni principi ni final. Ni conflicte ni intriga ni causa i efecte. Tampoc hi ha moralina ni argument central. El que agrada de la literatura tralfamadoriana –estic citant al gran Vonnegut– és la profunditat de tants moments meravellosos contemplats al mateix temps. Mil televisors encesos alhora i, miracle, harmoniosos entre ells, creadors de bellesa. Rodrigo Fresán (1963) a més de tralfamadorià, argentí, veí de Vallvidrera, és fan de l'autor d'*Escorxador-5*. I molta d'aquesta essència la trobem al *El fondo del cielo*, una novel·la amb ciència-ficció i no de ciència-ficció, tal com indica ell mateix a la coda del llibre.

Els llibres de Fresán tenen la rara habilitat de transformar-se en experiències difícils de transmetre a d'altres. Són llibres escrits per un nen solitari perquè els llegeixin nens també solitaris. Una multitud de nens solitaris, d'acord, però comptats d'un en un. Nens com la Wendy, amb les finestres i els llibres oberts. Són lectures que per a un lector convencional poder ser artefactes fallits, viatges a enlloc, brúixoles arbitràries imantades ara al sud, ara al nord. Però per a un lector que busqui la voluntat lliure i personal del narrador, els llibres de Fresán són gratificants, amb una gran dosi d'addicció. I sí, Borges i Bioy

JOB VERMEULEN

Rodrigo Fresán és un novel·lista argentí nascut el 1963 que viu a Vallvidrera i és fan de Vonnegut

Casares a l'ADN, però també Dylan, els autors ianquis dels 50, la discografia favorita del teu millor amic de l'adolescència. Però no oblidem que fa alguns llibres que Fresán sona a Fresán. I és el cantant i no la cançó.

Fer senzilla la complexitat

A *El fondo el cielo* reitera la idea que tot és en tot. Agafis del fil que agafis arribaràs a qualsevol lloc i acabaràs de desfer el tapís i construint, d'un món, centenars d'altres mons. Les seves pàgines et porten sense ado-

nar-te d'una habitació a una altra, amb la seva particular combinació de pàgines emocionants, manuals d'instruccions, versos impossibles, informació, referències a llibres, pel·lícules i cançons que creus reconèixer. El talent de Fresán és fer senzilla aquesta complexitat. *El fondo el cielo* parla de set, vuit, vint finals de dos o tres mons. De Clubs de Fans de Ciència-Ficció, del 11-S, d'Iraq i Kennedy, explicant-ho i reinventant-ho tot alhora amb una escriptura porosa i precisa. Que parla també de la

força més poderosa de l'univers. L'amistat de dos nanos –Isaac i Ezra– fanàtics dels estels, autors d'una Bíblia *sci-fi*, enamorats de la nena rara que acaba casant-se amb un tercer per, ni més ni menys, salvar el món. Una cosa així com John i Paul enamorats de la Yoko. I la Yoko, encara que també els estima, es casa amb el Ringo. I Lennon va i compon *A day in the life* i canvia el món. Ciència-ficció? Ja, senyor Fresán! Des de Tralfamadoria se'l felicita. Seguirem amb les finestres obertes.*

El fondo del cielo

Rodrigo Fresán
Mondadori
Barcelona, 2009
Preu: 18,90 euros
Pàgines: 272

A 'El fondo el cielo' Fresán reitera la idea que tot és en tot. Les seves pàgines et porten d'una habitació a una altra, combinants pàgines emocionants, versos impossibles, informació, referències a llibres, pel·lícules i cançons que creus reconèixer

1 2 3 4 5

Ciència David Bueno

Las plantas que comemos

Pere Puigdomènech
Libros de la Catarata
Madrid, 2009
Preu: 12 euros
Pàgines: 96

1 2 3 4 5

Les plantes amb què ens alimentem

L'alimentació és una necessitat vital. Per aquest motiu, la primera qüestió que han intentat resoldre totes les societats ha estat que el menjar no fos un problema. Per aconseguir-ho, fa 10.000 anys els nostres avantpassats van desenvolupar l'agricultura i la ramaderia, unes noves tecnologies que els van permetre controlar les fonts d'aliment. Tot el que mengem prové directament de les plantes, o bé indirectament d'elles a partir d'animals que alimentem amb plantes farratgeres. De les 7.000 espècies vegetals potencialment nutritives, només 120 contribueixen de manera significativa a la dieta humana, i d'elles n'hi ha tres que proporcionen el 50% de

l'energia que consumim: el blat, el blat de moro i l'arròs. Les plantes que consumim, però, són molt diferents de les que es troben a la natura, després de mil·lennis de selecció per adequar-les a les nostres necessitats. Per exemple, aquest blat que considerem tan nostrat no existeix com a tal de forma silvestre, sinó que prové de l'encreuament prehistòric controlat de tres varietats molt emparentades, un híbrid mil·lenari que les persones hem conservat i seleccionat fins a la seva forma actual.

L'agricultura contemporània és una activitat d'alta tecnologia, atès que fa servir maquinària complexa, regadius, adobs, productes fitosanitaris, etcètera. A més, moltes de les

varietats que conreem i de les pràctiques agrícoles que usem provenen de l'aplicació de criteris científics a les pràctiques de selecció i conreu tradicionals, i cada cop més també de la biotecnologia. En aquest context, el propòsit de *Las plantas que comemos*, de Pere Puigdomènech, és que el lector descobreixi les intimitats de les plantes que mengem i com les adequem constantment a les nostres necessitats. I també que reflexionem sobre com podem afrontar les necessitats alimentàries i mediambientals futures, basant-nos en la racionalització de recursos i l'aplicació de les diverses tecnologies agroalimentàries, inclosa la biotecnologia. Puigdomènech és in-

vestigador del CSIC i director del Centre d'Investigacions en Agrigenòmica, i un dels millors especialistes europeus sobre aquest tema.

Tota la informació necessària

És un llibre breu, escrit amb un llenguatge planer però tal volta una mica distant, que tanmateix conté tota la informació necessària per ajudar-nos a adquirir una consciència col·lectiva sobre com produïm l'aliment, on ho fem i com el distribuïm, en un món en què l'obesitat per sobrealimentació conviu sense pudor amb la fam i la malnutrició. Un llibre útil per a qui vulgui participar dels debats actuals sobre models productius agrícoles.*